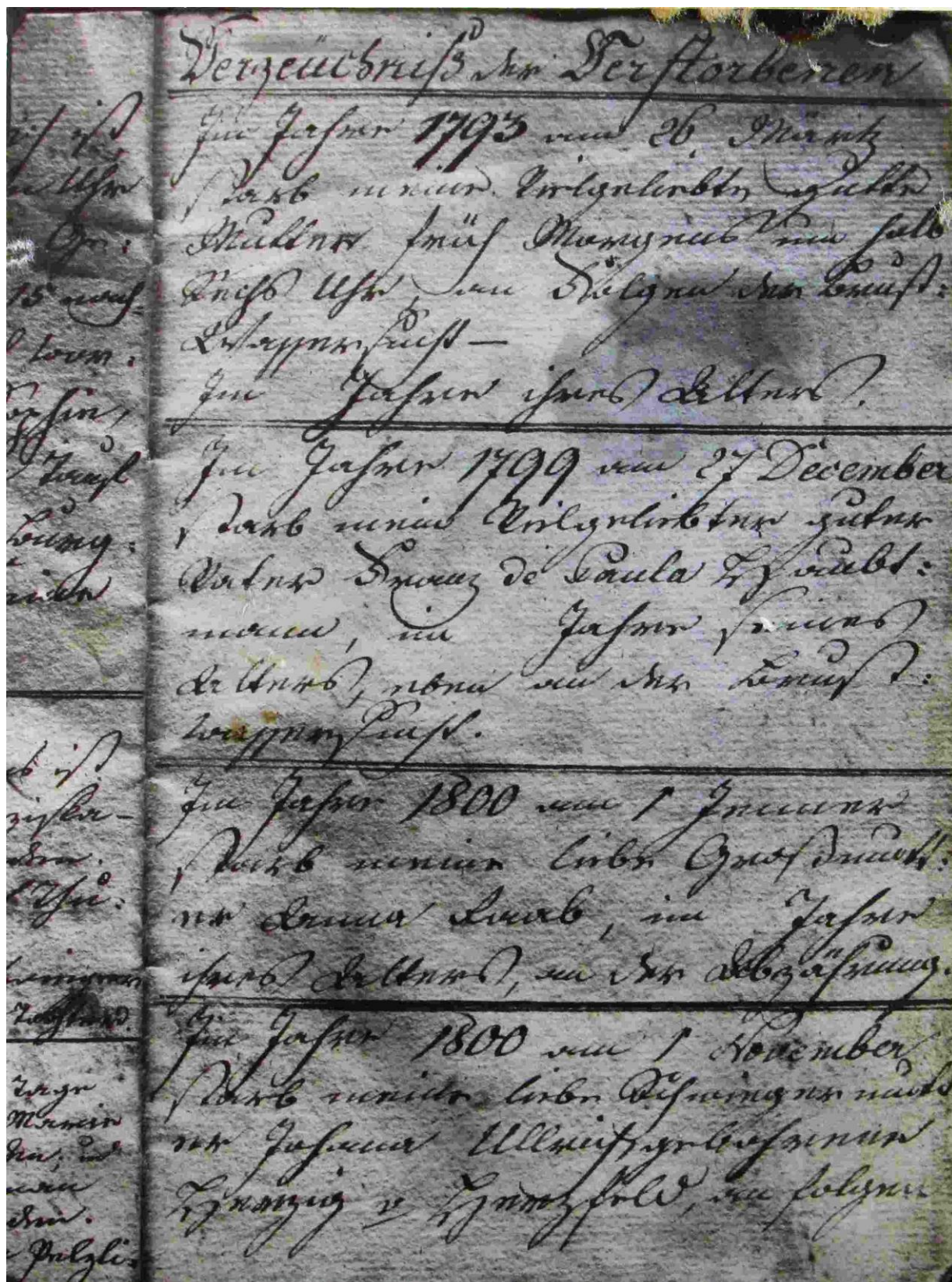

Historie rodiny Hauptmannů I.

Od Dr. Františka Hauptmanna st. 1720(3)-1799
po Ing. Karel Hauptmanna 1801-1870

Úvod¹

Námi známá historie rodiny Hauptmannů se začíná psát v roce 1744 v Brně, kdy dostal František Hauptmann výuční list cechu chirurgického. Poté se objevuje jako chirurg v Praze a nakonec na zámku Opočno, kde působil jako lékař. Jeho nejstarší syn, také František, se pak stal lékařem také a jako panský lékař působil v Zásnukách a ve Štěkně. František ml. Nechal svého nejstaršího syna Karla vystudovat na tehdejší pražské technice. Karel si vzal za ženu Marii Brzorádovou ze známého rodu Brzorádů, jejíž otec byl majitelem zámku Lochkov u Prahy. Karel pracoval celý život jako c. k. okresní inženýr, nejprve v Brandýse nad Labem a poté v Klatovech, kde také zemřel. Spolu se svou ženou Marií měli spolu 11 dětí (9 se dožilo dospělosti), které se uplatnily v širokém spektru středostavovských povolání, ženy např. jako vychovatelky a u mužů pak objevuje povolání jako advokát, finanční kontrolor, středoškolský profesor nebo revírník a později i továrník.

¹ Hlavní zdroj informací, které je zde využito, pochází, pokud není uvedeno jinak, z archivu Otakara Hauptmanna (1897 – 1974), který se historií rodiny Hauptmannů zabýval od svého mládí. [1]

František Antonín Hauptmann (1720 nebo 1723 – 1799)

Nejstarší nalezený předek rodiny Hauptmannů je František Hauptmann². Narodil se pravděpodobně v Brně, ovšem není zatím známo přesné místo ani datum jeho narození. U jeho úmrtí je uvedeno datum 27. 12. 1799 (viz fotokopie matriky úmrtí na titulní straně). Ale Otakar Hauptmann (jeho prapranuk) ve svém rodokmenu v počátku 20. století uvádí úmrtí ve věku 77 let, to by znamenalo, že se narodil v roce 1722 nebo 1723. Filip Hauptmann (jeho pravnuk) ovšem uvádí narození v roce 1720.

V Brně se pak u městského chirurga a ranhojiče Nikolause Würffla vyučil chirurgem a ranhojičem. Učil se tři roky, od 1. 4. 1741 od 1.4. 1744. Viz příložený výuční list na další straně:

² Je zajímavé, že se píše s „b“ místo „p“. Příjmení Hauptmann s „p“ užívali až jeho synové.

Přepis výše uvedeného výučního listu:

My královského města Brna

v Markrabství Moravském přisežní, jakož i veškeré kolegium městských chirurgů a ranhojičů, vyznáváme tímto veřejně komukoliv, zejména však zdatným příbuzným pánům chirurgům a ranhojičům, že na našem shromáždění konaném 1. dubna roku 1741, náš přátelsky milovaný našeho kolegia sub senior, náš kolega, urozený a schopný pan Nicolaus Würffl, měšťanský chirurg a ranhojič královského města Brna v Markrabství Moravském oznámil, že měl u sebe v učení učedníka jménem Frantz Haubtmann, narozeného v taktéž zmíněném královském městě Brně, k vyučení slavného chirurgického a ranhojičského umění na dobu tří let, a poté co nyní zmíněný Frantz Haubtmann onen učednický čas skutečně naplnil, se k dalšímu pochopení tohoto slavného umění rozhodl vydat do jiných cizích zemí a míst. Proto nás požádal o udělení výučního listu a také o věrohodné potvrzení jiného jeho cnostného chování, a proto tedy jeho mistr, náš milý pán a kolega Nicolaus Würffl dosvědčil svými pravdivými slovy a na svou čest, že se uvedený Frantz Haubtmann během uvedených tří let řádně, poctivě, pilně, věrně a mlčenlivě choval, jak se na učedníka patří a náleží.

Pro milou pravdu a pomoc jsme tuto laskavou prosbu vyučenému Frantzovi Haubtmannovi kvůli jeho co nejlepšímu přijetí jemu neodmítli, ale naopak tímto kohokoli a z jakéhokoli stavu, zvláště pak všechny pány chirurgy a ranhojiče královských a knížecích měst a míst chceme přátelsky prosit, aby ráčili zmíněného Frantze Haubtmanna, nejen proto, že je potomkem čestných rodičů, ale že se po dobu uplynulých učednických let dobře choval, považovat za svobodného ranhojičského tovaryše a prokázali mu také potřebnou dobrou vůli a podporu, za což my při nějaké obzvláště vhodné příležitosti služebně přátelsky dlužni budeme.

Na doklad toho jsme tento výuční list potvrdili naší přivěšenou větší pečetí.

Tak se stalo v Královském městě Brně prvního dne měsíce dubna roku Tisíc sedm set čtyřicet čtyři.

Andreas Eberhardt Girod
nynější senior

Nikolaus Joannes Nep. Würffl, vlastnoručně podepsán
nynější podsénior (Subsenior) et cetera

Další informace o Františku Haubtmannovi máme z Prahy z roku 1757. Kdy zde jako člen chirurgického cechu je uveden ve výučním listu jistého Frantze Paula, kterého patrně vedl jako jeho mistr. Viz příložený výuční list:

Výuční list Frantze Paula, 1857 [1]

Přepis výše uvedeného výučního listu:

My zmocnění přísežní starší a jiní chirurgové královských tří pražských

měst dáváme tímto na vědomí a ve známost před všemi a každým, jakéhokoli povolání, stavu, hodnosti nebo postavení, ať už toto naše vysvědčení vidí, čtou nebo by slyšeli přečtené, po předchozím našem přátelském pozdravu a nabídce našich služeb, potvrzujeme, že vysoce urozený a zručný Pan Franz Anton Hauptmann, člen našeho chirurgického cechu a společnosti, nás věrohodně informoval a přednesl zprávu, že žadatel o toto nynější vysvědčení, počestný učedník Frantz Paul z královského Starého města Prahy, u našeho cechu a dle jeho slavného řádu a zvyků, podle našich od Jeho Císařského královského Majestátu nejmilostivěji udělených privilegií, na tři roky byl řádně přijat do učení a své tři učednické roky správně ukončil a profesi se vyučil nejen se vši možnou pílí, ale také během oněch učednických let se vůči každému choval tím způsobem, jak se na počestnost milujícího žáka patří, sluší a požaduje, pilně, věrně, ochotně a poslušně, také jemu jeho mistrem všechny uložené tresty a jeho vůli vždy vyplnil, proto o něm nic jiného, než jen co je o jeho počestnosti přiměřeně známo, nemůžeme doložit. O čemž nyní zmíněný učedník Frantz Paul pro své počestné chování nás dostatečně přesvědčil, takže jeho učednická léta nyní jak uvedeno správně uplynula a on se hodlá vydat pro získání větších zkušeností slavného chirurgického stavu na cizí místa a z toho důvodu nás poslušně požádal a poprosil, abychom mu ráčili udělit věrohodné vysvědčení jeho dobrého chování a poctivě splněného učednického období, k čemuž my jemu také ochotně svolujeme.

Dostane-li se komukoliv, především ale všem pánům spolučenům slavného chirurgického stavu, toto naše úslužné potvrzení, necht' ráčí tomuto našemu pravdivému vysvědčení ve všem dát úplnou důvěru, a zmíněnému Frantzovi Paulovi prokázat pro jeho bezúhonnost veškerou dobrou vůli k jeho podpoře. K tomu jsme i my každému podle jeho stavu opětovně povinni a ochotni.

Na doklad toho jsme na toto vysvědčení nechali dole přitisknout naší středně velkou úřední pečeť.
Tak se stalo v Praze 11. srpna 1757.

Adolph Heinrich Vollandt
chirurg přísežný a starší

Arnold Joseph Süssmuth, přísežný zemský chirurg královského Starého města Prahy,
vlastnoručně podepsán

Josephus Köpffner, spolusenior (Consenior)

Dále se nám František Hauttmann objevuje až na zámku Opočno³, kde působí jako panský lékař, respektive chirurg. Začátek jeho působení na Opočně není přesně známo, ale pravděpodobně nastoupil někdy po smrti svého předchůdce Kryštofa Maixnera, který zemřel roku 1759. Ale první nalezená zmínka o Františkovi v Opočně je v matrice narození z roku 1763, kde je zapsán jako kmotr.

Dle matrik víme, že minimálně mezi lety 1772 -1781 bydle v ulici Pod Kostelem č.119.

Mapa stabilního katastru města Opočno z roku 1840, dům č.119 je vyznačen modrou šipkou [5]

Opočno, ulice Pod Kostelem č.119, podoba domu z roku 2015, původně se ale jednalo o dřevěnou stavbu [9]

³ V této době byl pánem na zámku Rudolf Josef Colloredo – Wallsee (1726 – 1788) a po něm František I. de Paula Gundakar Colloredo-Mannsfeld (1788 – 1807).

Víme také že byl dvakrát ženat. Poprvé se oženil s jistou **Magdalénou** (27.10.1766 je zmiňována jako kmotra při křtu), ale jejich manželství bylo bezdětné. Magdaléna pak zemřela 20. 4. 1767.

Podruhé se oženil 19. 7. 1768 s **Johanou, rozenou Raabovou**. Rodiče Johany byl **panský zahradník na Opočně Josef Raab a jeho žena Marie Anna**⁴. Johana Raabová zemřela 26. 3. 1793 v 5:30 ráno, dle zápisků jejího syna Františka, na „Brustwassersucht“, český vodnatelnost hrudníku, latinsky, hydrothorax.

Dle matrik máme doloženo, že v letech 1772-1781 bydlel v domě č.p. 119. V roce 1791 pak bydlel v domě č.p. 42.

S Johanou měl František 8 dětí:

Marie Anna narozená 1. 6. 1769, vzala v roce 1794 **Jana Onsea** (byl zaměstnaný jako kontrolor) a měli spolu 5 dětí:

Jan (6. 4. 1795 – ?)

Ignác (31. 10. 1796 – ?)

Josef (8. 2. 1800 – 19. 7. 1806)

Anna (5. 2. 1801 – 29. 10. 1882)

Aloisie (28. 5. 1803 – 18. 7. 1810)

Antonín, který se narodil 9. 7. 1770, ale zemřel 8 dní po narození 9. 10. 1770.

František (1772 – 1860), viz níže podrobný životopis.

Antonín Jan se narodil 21. 4. 1774 a měl 5 dětí:

Alžběta (1813 – ?)

Ignác (1814 – 1891) – ten měl děti: Antonín (cizelátor ve Vídni), Vincenc (zlatník v Pirně v Sasku), Marie a František.

Ferdinand (*1816)

Antonín (*1820)

František (lesník v Bzenci)

Další 4 děti, **Josef** (22. 8. 1775 – 16. 4. 1777), **Johana** (21. 10. 1777 – 17. 8. 1778), **Rudolf** (5. 4. 1779 – 13. 9. 1791) a **Teresie** (28. 10. 1780 – 18. 6. 1881) zemřeli v dětském věku.

František Hauptmann pak zemřel, dle zápisků jeho syna, v Opočně 27. prosince, roku 1799 na stejnou diagnózu jako jeho žena Anna, na „Brustwassersucht“, český vodnatelnost hrudníku, latinsky, hydrothorax. Ale matrice z té doby jeho jméno vůbec nefiguruje a po záznamu se stále pátrá.

⁴ Sestra Johany Raabové, Marie Anna si vzala Jana Herziga vysokého úředníka na panství Adršpach a zároveň synovce Antonína Heziga z Hezfeldu (správce opočenského panství), do jehož rodiny se pak přiženil Johanin syn František.

Dr. František Hauptmann (1772 – 1860)

Narodil se 3. 11. 1772 v Opočně jako třetí dítě panského lékaře Františka a Johany a zároveň nejstarší syn, který se dožil dospělosti. Vystudoval lékařství na pražské Karloferdinandově univerzitě. Diplom mu v oboru chirurgie mu byl udělen 9. května 1793. A rok později pak dostal diplom v oboru porodnictví (4. března 1794). Dr. František Hauptmann používal původně příjmení „Hauptmann“, stejně jako jeho otec, ale od roku 1802 se už v matrikách uváděl jen pod příjmením s „Hauptmann“

Diplom Dr. Františka. Hauptmanna v oboru chirurgickém 1893 [8]

My děkan a lékařská fakulta

prastaré c.k. Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze v Království

Českém potvrzujeme a uznáváme tímto přede všemi, že předkladatel této listiny pan Franz Hauptmann, narozený v Opočnu v Čechách, nás slušně požádal; čímž bychom mu chtěli udělit veřejné vysvědření o jeho způsobilosti získané v oboru chirurgie. Abychom se tedy přesvědčili o jeho znalostech a způsobilosti, byl dotyčný na základě nejvyššího zdravotního předpisu ze dne 7. května roku 1793 předpisově přezkoušen jak z teoretické, tak praktické chirurgie pány examinátory k tomu určenými; vedle toho byl také přezkoušen ze všeobecného vnitřního lékařství, aby je mohl léčit v místech, kde není žádný lékař. Přičemž, když on zvláště dobře k naší úplné spokojenosti složil zkoušky, neměli jsme také žádné námitky, prohlásit ho magistrem chirurgie, připustit ho k obvyklé přísaze a udělit mu výsadu bez překážek vykonávat chirurgii v místě, kde vlastní ordinaci nebo právo chirurgické živnosti (kdy se zároveň vyučil porodníkem a může se prokázat diplomem o vykonané zkoušce z něho). Na potvrzení toho jsme mu udělili dnešní diplom opatřený naším vlastnoručním podpisem a potvrzený velkou pečetí fakulty. Praha, dne 9. května, v roce 1793.

Johan Zauschner

děkan lékařské fakulty, vlastnoručně podepsaný

Thad. Edler von Sayr, vlastnoručně podepsaný

protomedikus

Antonius Holly

doktor medicíny

sekretář lékařské fakulty, vlastnoručně podepsaný

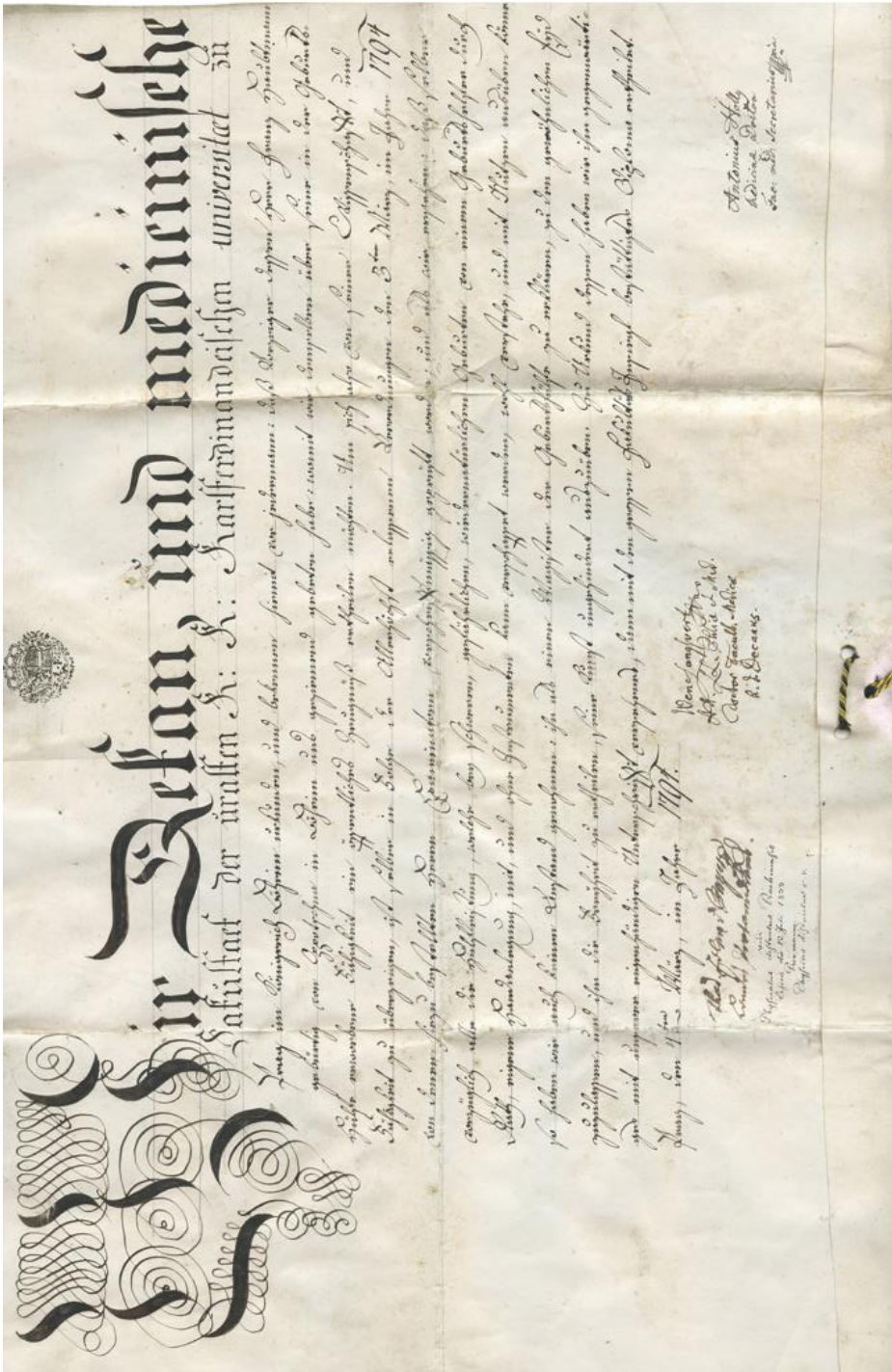
viděl jsem, přečetl jsem a souhlasím

lékařský okres Prácheňsko

Písek dne 12. července 1833

Purmann

okresní lékař

Diplom Dr. Františka. Hauptmanna v oboru porodnickém 1894 [8]

My děkan a lékařská

fakulta prastaré c.k. Karlo-Ferdinandovy univerzity v

Praze v Království Českém potvrzujeme a uznáváme tímto přede všemi, že předkladatel této listiny pan Franz Haubtmann, narozený v Opočnu v Čechách, nás slušně požádal; čímž bychom mu chtěli udělit veřejné vysvědření o jeho způsobilosti získané v oboru porodnictví. Abychom se tedy přesvědčili o jeho znalostech a způsobilosti, byl dotyčný na základě nejvyššího nařízení ze dne 3. března roku 1794 předpisově přezkoušen pány examinátory k tomu určenými; a když jsme zjistili, že dotyčný dobře zná, jak může být porodníkem výborně zaopatřena veškerá pomoc při těžkých, nebezpečných, nepřírozených porodech, a to jeho radou, vlastním zásahem s nebo bez nástrojů, a že toto umí vykonávat s užitkem, proto jsme také neměli žádné námitky, prohlásit ho magistrem porodnictví, připustit ho k obvyklé přísaze a udělit mu výsadu bez překážek vykonávat svou dovednost. Na potvrzení toho jsme mu udělili dnešní diplom opatřený naším vlastnoručním podpisem a potvrzený velkou pečetí fakulty.

Praha, dne 4. března, v roce 1794.

Thad. Edler von Sayr, vlastnoručně podepsaný

Protomediku⁵

Wen. Langswert, vlastnoručně podepsaný

doktor filosofie a lékařství, lékařská fakulta

nynější děkan

Antonius Holly

doktor medicíny

sekretář lékařské fakulty, vlastnoručně podepsaný

viděl jsem, přečetl jsem a souhlasím

lékařský okres Prácheňsko

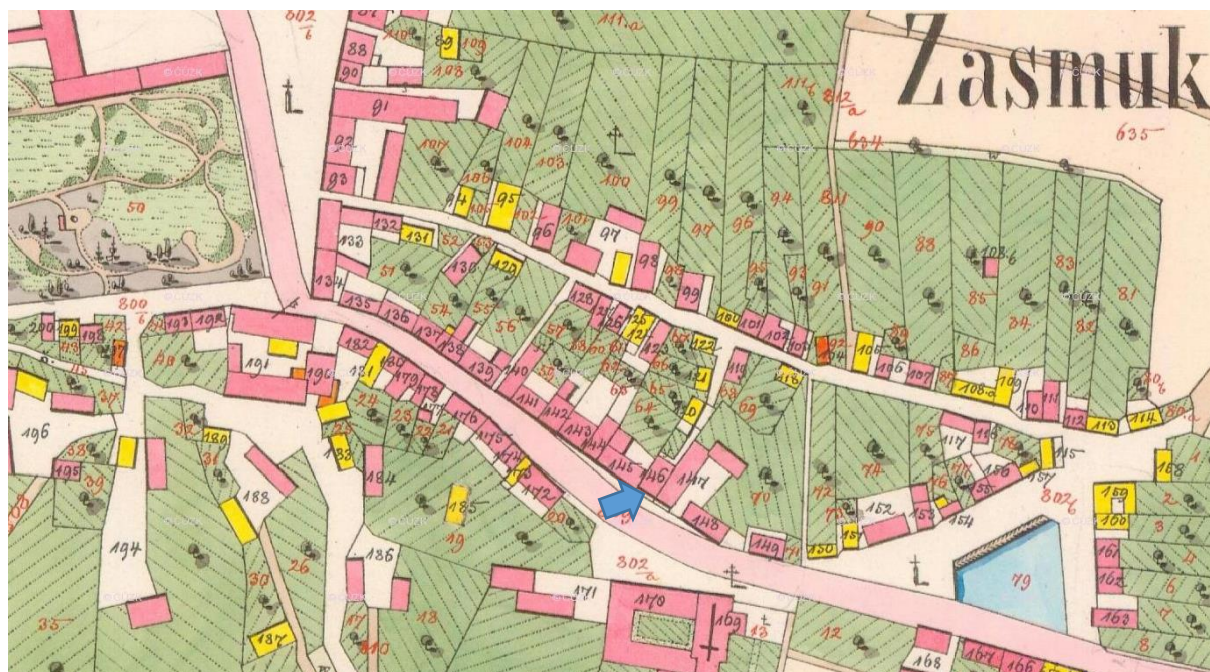
Písek dne 12. července 1833

Purmann

okresní lékař

⁵ Protomedikus = zemský lékař, měl na starosti zdravotní stav země, státní úředník

Na přelomu 18. a 19. století se František Hauptmann ml. přestěhoval do Zásmuk⁶, kde se stal panským lékařem rodiny Šternberků. Po celý pobyt v Zásmukách bydlel v domě č. 44.

Zásmuky, mapa stabilního katastru, šipkou vyznačen dům č.44, kde bydleli František Haptmann se svou rodinou, 1841 [5]

Zásmuky č.44, podoba domu z roku 2021 [9]

⁶ Malé město západně od Kolína

V zámukách bydlel více než 30let. Prvním doložením pobytu je křest prvního syna Karla, 15.4.1801. Poslední jeho doložený pobyt je z křtu jeho syna Ferdinanda 19.1.1832.

Druhým a zároveň posledním jeho působištěm byla venice Štěkeň⁷, kde taktéž působil jako panský lékař, tentokrát u rodiny Losy z Losinthalu. Zde pravděpodobně nastoupil v polovině roku 1833. Napovídá tomu podpis okresního lékaře v Písku z 12.7.1833 na jeho lékařském diplomu (viz strana 11 a 12). Ve Štěkni bydlel v roce 1833 v č. p. 2., kdy se mu zde narodil poslední syn Václav. Ale zajímavé je, že v matrikách úmrtí samotného Františka i jeho ženy je už č.p. vynecháno.

Štěkeň, mapa stabilního katastru. Šipkou vyznačeno č.p.2, 1837 [5]

Štěkeň č.2, podoba domu z roku 2022 [9]

⁷ dnešní městyš mezi Strakonice a Pískem

František Hauptmann ml. byl dvakrát ženat a se svými ženami měl celkem 17 dětí. Jako první si v roce 1800 vzal Ignácií Ulrichovou.

Ignácie Ulrychová se narodila 9. 10. 1774 v Častolovicích v rodině Antonína Ulricha, hospodářského správce panství a Johany ze šlechtického rodu Hertzig z Herzfeldu, dcery Antonína Herziga z Herzfeldu⁸. Ignácie zemřela 14. 7. 1821.

František měl s Ignácií 12 dětí, které se všechny narodily v Zásmukách:

Karel (1801 – 1870) viz níže podrobný životopis, jako Ing. Karel Hauptmann.

Johana (27. 11. 1802 – 1867) vzala si Václava Ludvíka Pelcla (+1850), lesníka v Rychnově nad Kněžnou. Měli 7 dětí:

Ludvík, poštovní kontrolor

Karel (+1897), Plukovník ve Štyrském Hradci

Fanny vzala si **pana Stillera**, lesního úředníka

Žofie vzala si **pana Bohutínského**, lesmistra

Růžena vzala si **pana Glasera**, dvorního soudního radu ve Vídni, děti **Karel**

(+1894), nadporučík, **Marie**, **Emanuel**

Josef, úředník severní dráhy, také voják v Mexiku

Václav, úředník dráhy

František serafín (1. 10. 1804 – 1886) vzal si v roce 1810 **Apolenu** (1810 – 5. 12. 1897).

Měli děti:

Karel (+1896)

Gustav (+1914) vzal si **Augustu** (+1915), bydleli ve Znojmě ulice U Pošty, děti:

Gustav, Karel, František, Arnoštka

Ostatní děti se nedožily dospělosti:

Jan Nepomucký, Zigmund (2. 5. 1806 – 8. 7. 1812)

Anna, Barbora (18. 5. 1807 – 17. 10. 1810)

Josef, Gabriel (15. 3. 1809 – 5. 7. 1819)

Leopold, Kosmas (1810 – 27. 12. 1820)

Anna, augusta (7. 2. 1812 – 11. 12. 1815)

Marie, Helena (18. 8. 1813 – 26. 2. 1814)

Antonín (24. 4. 1816 – 10.9.1817)

Václav Antonín (19. 10. 1817 – 1824)

Žofie (14. 5. 1819 – 15.11.1822)

⁸ Antonín Hertzig z Herzfeldu (někde udáván z Polomů), který se ze skromných poměrů vypracoval na správce opočenského panství a za oddanou službu zdejší vrchnosti byl povýšen do šlechtického stavu. Více pak v samostatném životopise, kde je uvedena i rodina Antonína Ulricha

Po smrti první ženy si vzal František Hauptmann **Johanu Rayt z Baumgartenu**⁹. Johana se narodila v roce 1796 a zemřela v roce 1843. Se svým mužem Františkem měla 5 dětí:

Aloisie (30. 1. 1826 – 1. 11. 1910) vzala si **Jindřicha Hložka** (1811 – 10. 8. 1896) a měli 11 dětí. 10 se narodilo v Zásrukách, jen poslední Václav se narodil ve Štěkně:

Marie (1843 – ?)

Karolína (1844 – 1917) její první muž byl **Josef Schöffner** a druhý **Jiří Sartorius** (+ 5. 4. 1906). Měla 3 děti:

Gustav (6. 9. 1863 – ?) měl ženu **Luis Hofmann** a měl v Podmoklí továrnu na kamna. Měli 3 děti:

•**Gustav** (1897 – ?), účetní v Königswaldu

•**Otto** (23. 12. 1900 – ?) praktik u firmy Bočák

•**Viktor** (1901 – ?), úředník v Podmoklí

Johana (5. 2. 1865 - 15. 6. 1905), podlehlá nemoci

Jindřich (4. 11. 1867 – 1916) vzal si **Marii** (1878 – ?) a byl vedoucí továrny Ulrich Jihlava

Walter Sartorius (1875 – ?)

František (1846 – 1852)

Leopoldína (1848 – 12. 10. 1897)

Jindřiška, které říkali Jetty (1850 – ?) si vzala **Emila Ondráčka**

Anna (1852 – 1908) vzala si Itala **Augusta Rosada**, majitele velkostatku v Itálii a paláce v Mogliano Veneto u Trevisa (Villa Gavioli); jeho bratr Ferdinand byl slavný malíř v Benátkách.

Aloisie (1854 – ?), vzala si nějakého Krause

Marie (1856 – 30. 7. 1900)

Fanny (1858 – 1915)

Berta (1860 – 1866), zemřela na cholera u Horažďovic

Jindřich (1862 – 1924)

Vilém (9. 9. 1826 – ?)

Marie Vilhelma (11.9.1727 – ?)

Leopoldina (29. 7. 1830 – 17. 4. 1909) vzala si **Františka Hložka** (+1909), úředníka a měli 2 děti:

František poručík a velitel v Kladně (za války) vzal si Hermínu Palme a měli 2 děti:

Egon (+4. 8. 1911), jako voják v Přemyšli přišel k úrazu

Rudolf (+22. 7. 1915), padl u Krasniku

Josef, byl kupec v Opavě

Ferdinand (19. 1. 1832 – 7/1876)

Václav (9. 2. 1836 – 19. 12. 1875), narodil se jako jediný v Štěkně č.44, byl 2x ženat, za jistou **Mülerovou**, s ní měl syna:

Ludvík

A s druhou ženou **Bertou Schillerovou** měl 2 děti:

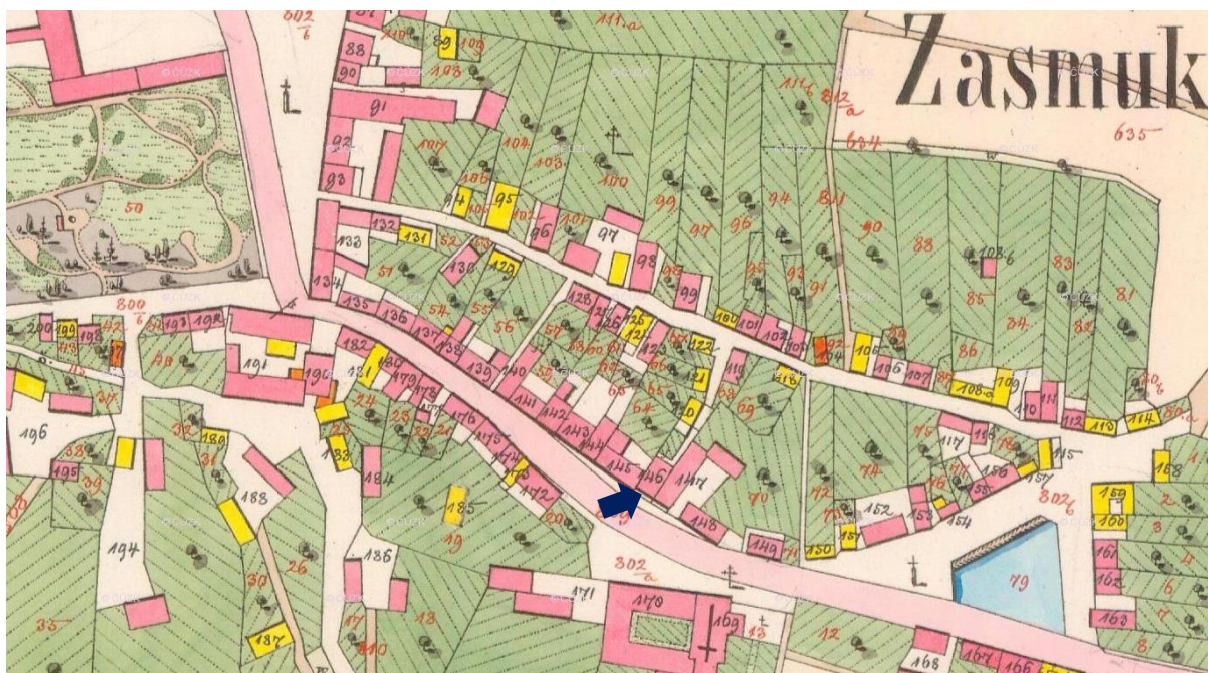
Vilma (7. 1. 1875 – ?), bydlela ve Vídni

Berta (1873 – ?), vzala si Kondráda Falka

⁹ Zajímavostí je, že Johana byla neteří jeho předchozí ženy Ignácie.

Ing. Karel Hauptmann (1801 – 1870)

Karel Hauptmann se narodil 15. 4. 1801 v Zásmukách v domě čp. 44, jako nejstarší dítě panského lékaře Františka Hauptmanna a jeho ženy Ignácie rozené Ulrychové.

Zásmuky, mapa stabilního katastru, šipkou vyznačen rodný dům Karla Hauptmanna, 1841 [5]

Karel v letech 1817 až 1819 absolvoval pražskou polytechniku [2].

— 280 —

Name	Geburtsort	Studienzeit am Institute	Berufsstellung
Hauptmann, Ferdinand	aus Zásmuk in Böhmen	1849—54	Berg-Gleve der k. k. Montan-Lehranstalt in Příbram.
Hauptmann, Karl	aus Zásmuk in Böhmen	1817, 18, 19	subst. Bezirks-Ingenieur in Böhmen.
Hauptmann	aus Zásmuk in Böhmen	1836—37	k. k. Sassen-Militär 2. G.

Výňatek z knihy Stavovského polytechnického ústavu v Praze z roku 1856 [2]

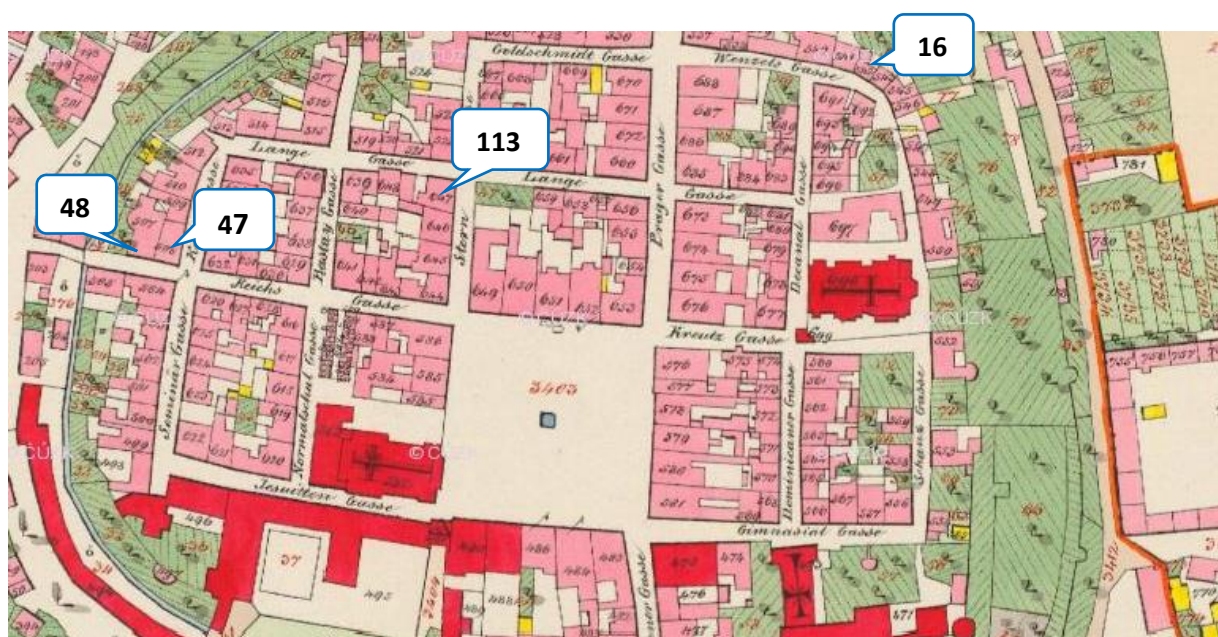
12. 1. 1843 se oženil s Marií Brzorádovou (viz samostatná kapitola) ve Slivenci u Prahy.

Celý život pracoval jako c. k. okresní inženýr a dozorce staveb silnic. Nejprve v Brandýse nad Labem, kde bydlel v domě č. p. 20. Neznáme přesně období, kdy v Brandýse působil, ale víme, že se mu zde narodil syn Karel (*1847) a Josef (*1849) a tímto jsme schopni přibližně vymezit období působení Karla Hauptmanna v tomto městě.

Brandýs nad Labem, mapa stabilního katastru, 1842 [5]

Poté se Karel Hauptmann přestěhoval do Klatov, kde pokračoval v práci c. k. okresního inženýra. I když přesné datum stěhování není známo, tak jej můžeme vymezit obdobím mezi 6. 5. 1849, kdy se Karlovi, ještě v Brandýse, narodil syn Josef a 6. 1. 1851, kdy se mu narodila dcera Karolína, tentokrát už v Klatovech. Informace o tom, kde v Klatovech bydlel, máme pouze z matrik narození jeho dětí, a tak víme, že nejprve bydlel v č. p. 48, v roce 1854 pak č. p. 16, v roce 1856 v č. p. 47 a 1858 pak v domě č. p. 113. Nakonec se jako jeho bydliště v roce 1860 objevuje adresa č. p. 189. Zde pak bydlel až do své smrti. Nalezená čísla popisná jsou vyznačena na mapě města níže, kromě domu č. p. 189. Dům s tímto číslem popisným v současnosti neexistuje, ale pravděpodobně se nacházel někde právě dolní části mapy.

Klatovy, mapa stabilního katastru, vyznačeny domy č. p. 47, 16, 48 a 113, kde bydlel Karel s rodinou, 1837 [5]

Karel byl v Klatovech brán za váženého občana. A byl také v říjnu 1864 zvolen členem představenstva (zastupitelstva) města a 14. ledna 1865 pak byl jmenován radním. Tato funkce byla spojena s vedením stavitelského odboru¹⁰. Ve vedení města pravděpodobně byl až do své smrti¹¹. [4] Zemřel v Klatovech 5. 6. 1870, ve věku 69 let, v domě čp. 189.¹²

Karel Hauptmann, 1864 [1]

Karel Hauptmann, 1869 [1]

¹⁰ Radních v Klatovech radních bylo v roce 1967 celkem 6 a každý vedl jeden ze šesti odborů.

¹¹ Poslední záznam ze zasedání zastupitelstva byl nalezen z června 1869.

¹² Dle matriky zemřel na ochrnutí střev.

Marie Hauptmannová roz. Brzorádová (1818 – 1888)

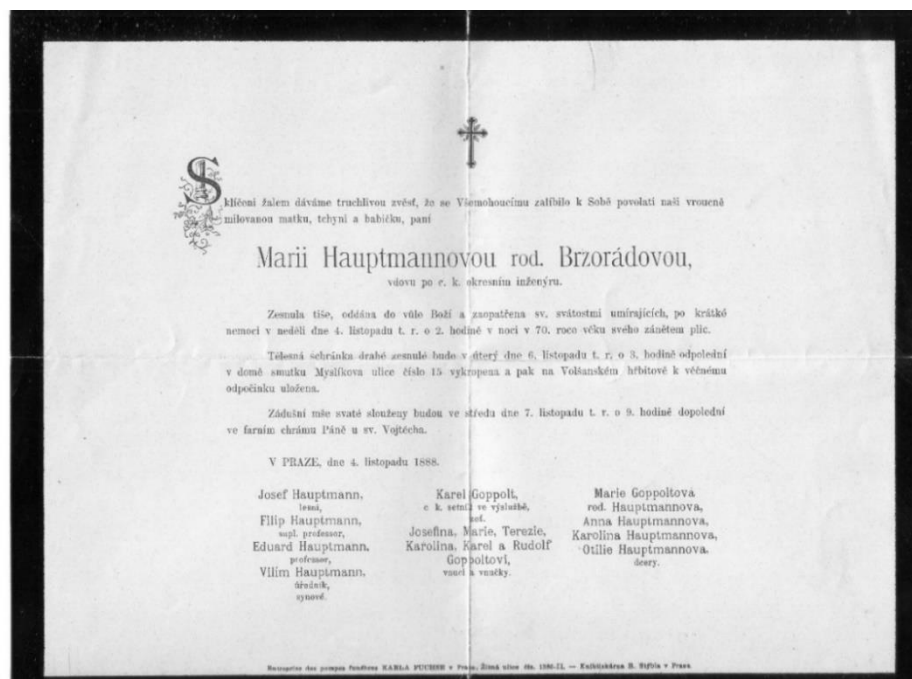
Narodila se 27. července 1818 na zámku Lochkov u Prahy¹³, jako Marie Anna Theresia Brzorádová. Vzala si Ing. Karla Hauptmanna, c. k. okresního inženýra. Oddáni byli 12. ledna 1843 ve Slivenci u Prahy. Bydlela se svým manželem a dětmi v Brandýse nad Labem (asi do roku 1850) a později v Klatovech.

Zemřela 4. listopadu 1888 na zápal plic v Praze Myslíkova 15.

Více se rodině Brzorádů věnuje Jan Steinbauer na <http://www.opredcich.cz/> a v obsáhlé publikaci „O předcích zemského a říšského mladočeského poslance JUDr. Eduarda Brzoráda: Děje rodů von Herites, von Krziwanek, Delorme a Brzorád“¹⁴.

Marie Hauptmannová z roku 1864, 1869 a 1880 [1]

Marie Hauptmannová rozená Brzorádová, parte [6]

Karel a Marie Hauptmannovi měli spolu 11 dětí. Marii, Annu, Karla, Josefa, Karolínu, Rudolfa, Františka, Otilie, Filipa, Eduarda a Viléma. Z toho 9 se dožilo dospělosti. Potomky ale měla pouze Nejstarší dcera Marie a synové Josef, Filip a Eduard. Právě posledně jmenovaným synům jsou věnovány zvláštní životopisy. U ostatních uvádím níže alespoň nějaké zjištěné údaje.

¹³ Lochkov se nachází blízko jižní části pražského okruhu a je dnes součástí městského obvodu Praha 5.

¹⁴ Publikace vydána vlastním nákladem, 2009. 298 s. (signatura Národní knihovny v Praze: 54 H 292464).

Marie Goppoltová roz. Hauptmannová (1844 – 1897)

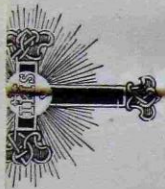

Marie Goppoltová, rozená Hauptmannová, 1863 [8]

Narodila se 18. 8. 1844 v Praze rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. 15. 4. 1874 si vzala **Karla Goppolta** (nebo Goppolda). V dokumentech se objevují obě varianty s „t“ nebo s „d“. I v úmrtním listu Marie jsou uvedeny obě varianty (viz další strana). Ale pro větší přehlednost zde budeme používat variantu Goppolt, která je častější.¹⁵

Marie Goppoltová zemřela 27. 1. 1897 na Královských Vinohradech.

¹⁵ Ale po podrobnějším prozkoumání matrik, jsem se přiklonil k variantě s „t“. A to z toho důvodu, pokud už je uvedeno příjmení s „d“ tak často bývá přeškrtnuto dopsáno „t“ a tuto variantu používali i potomci tohoto rodu.

Karl Goppolt, k. + k. Hauptmann i. R., gibt tiefgebeugt im eigenen und im Namen seiner Kinder Josefine, Marie, Therese, Charlotte und Rudolf, sowie im Namen aller Verwandten die betrübende Nachricht von dem Hinscheiden seiner vielgeliebten Gattin, der Frau

Marie Goppold, geb. Hauptmann,

k. + k. Hauptmannsgattin.

Sie verschied sanft, Mittwoch, den 27. Jänner 1897 nach schweren Leiden im 53. Lebensjahre.

Die irdische Hülle der theuren Verbliebenen wird Freitag, den 29. Jänner 1897 um 3 Uhr Nachmittags in der Kapelle am Weinberger Friedhofe eingesegnet und dortselbst zur ewigen Ruhe bestattet.

Die heil. Seelenmesse wird Samstag, den 30. Jänner 1897 um 8 Uhr Früh in der Volivkirche zu Sct. Ludmila gelesen werden.

Kgl. Weinberge, am 27. Jänner 1897.

Die Wägen für die P. T. Theilnehmer werden um $\frac{1}{2}$ 3 Uhr bei der Volivkirche zu Sct. Ludmila in Kgl. Weinbergen bereit stehen.

Karel Goppolt se narodil 1. 11. 1838 v Litoměřicích v rodině přednosta okresního úřadu. V době svatby sloužil jako poručík u zemské obrany¹⁶ v Klatovech. V c. k. armádě to dotáhl až do hodnosti hejtmana a 14. 11. 1911 mu byl císařem Františkem Josefem I. udělen šlechtický titul s přídomek z Nordeneggu. S tím souvisel i šlechtický erb, jehož černobílou podobu vidíme na obrázku na další straně. Zemřel v Chodové Plané, v roce 1929.

Zde je jeho popis znaku, včetně jeho barevného provedení: V modrém štítě pod stříbrnou hlavou, v níž leží vlevo otočený meč se zlatým jílcem, stojící stříbrný medvěd. Korunovaná turnajská přilba s modro-stříbrnými pokrývadly. Klenotem jsou otevřená stříbrná orlí křídla. [3]

Erb Karla Goppolta šlechtice von Nordenegg [3]

Marie a Karel Goppolt na společné fotografii [1]

Po svatbě žili manželé několik let v Klatovech v domě č. p. 189 u rodičů Marie Goppoltové. Asi od roku 1880 pak v Trutnově. Před I. Světovou válkou (určitě v roce 1911), pak bydleli na Královských Vinohradech v Krameriově ulici¹⁷.

¹⁶ Zemská obrana neboli hotovost, německy Landwehr, je starší vojenský termín, označující součást vojska skládající se ze stálé armády odvedených branců a aktivních záložníků [7].

¹⁷ dnes ulice Americká.

Manželé Goppoltovi měli 4 dcery a 2 syny:

Josefina (4. 2. 1875 – 1940) narodila se v Klatovech a byla učitelka v Machendorfu u Liberce.

Marie (25. 11. 1876 – ?), narodila se Klatovech.

Teresie (21. 7. 1878 – ?), narodila se v Klatovech a byla vychovatelka v Čestajovicích.

Karolína (12. 10. 1879 – 1947), narodila se v Klatovech a byla vychovatelka v ústavu slepců v Praze IV. Tam se seznámila s nevidomým **Oldřichem Nepomuckým** (+1950). Svatbu měli 12. 8. 1919 se v katedrále sv. Víta v Praze. Měli spolu dceru **Jitku** (1920 – 1933).

Karel Goppolt von Nordenegg (14. 6. 1881 – 6.7.1971), narodil se v Trutnově, byl c. k. armádě a jistě dosáhl hodnosti poručík.

18.6.1938 si v Mödlingu u Vídně vzal Ernu Wallisch von Wundersfeld. Erna se narodila 20.6.1906 neznámo kde, ale její rodina pocházela z Prahy. Věkový rozdíl byl velký. Ona měla 22 let a on 57 let. Erna zemřela v roce 1995 ve Vídni. Karel a Erna spolu měli dceru Christine.

- **Christine Goppolt von Nordenegg** se narodila 7. 7. 1939 někde v Rakousku.

24.10.1964 si vzala France Hutecka a měli spolu 2 děti:

Petr (*30. 7. 1967), Markus (*25. 6. 1969) a Stefan (*15. 8. 1972)

Rudolf Goppolt von Nordenegg (1. 1. 1886 – ?), byl c. k. armádě a jistě dosáhl hodnosti nadporučík a později byl také soukromý úředník.

Vzal si **Josefine Foyt** (25. 9. 1902 – 9. 2. 1995) a měli spolu 2 děti:

Gertrude Carithers (10. 2. 1927 – 3. 1. 1995 v USA) a Rudolfa (2. 7. 1942 – 25. 2. 2021)

Dle informací z dopisů rodiny Hauptmannů byl jeden z bratrů Goppoltů zajat v Rusku.

Jinak rodina Goppoltova se zbytkem rodiny Hauptmannů prakticky nestýkala, tedy kromě nejstarší dcery Josefíny¹⁸.

Fotografie rodiny Goppoldových [1]

¹⁸ Informace o tomto máme ale pouze z deníků Otakara a Rudolfa synů Josefa Hauptmanna, který byl bratrem Marie Goppoltové rozené Hauptmannové.

Anna Hauptmannová (1845 – 1937)

Narodila se 3. 11 1845, pravděpodobně někde v Praze rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. Bydlela dlouho u svého bratra Viléma v Uherském Hradišti. Nikdy se neprovdala a zemřela v Praze 1. 1. 1937. Pohřbena je na Olšanském hřbitově.

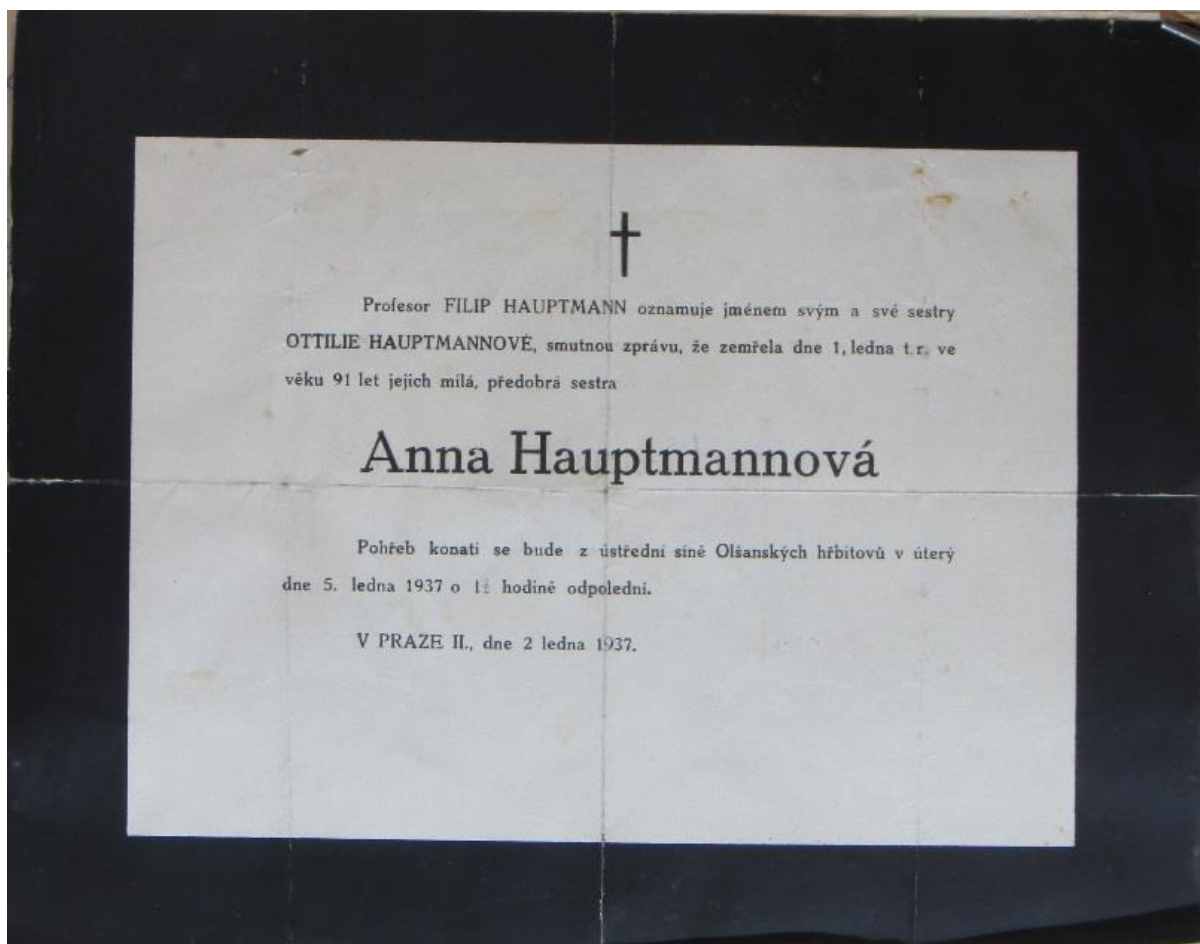
Anna Hauptmannová, 1864 [1]

Anna Hauptmannová, 1880 [1]

Anna Hauptmannová, 1903 [1]

Parte Anny Hauptmannové, 1937 [1]

Karel Hauptmann (1847 – 1882)

Narodil se 29. 9. 1847 v Brandýse nad Labem rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. Byl advokátem v Březnici. Zemřel svobodný 30. 10. 1882.

Karel Hauptmann, 1880 [1]

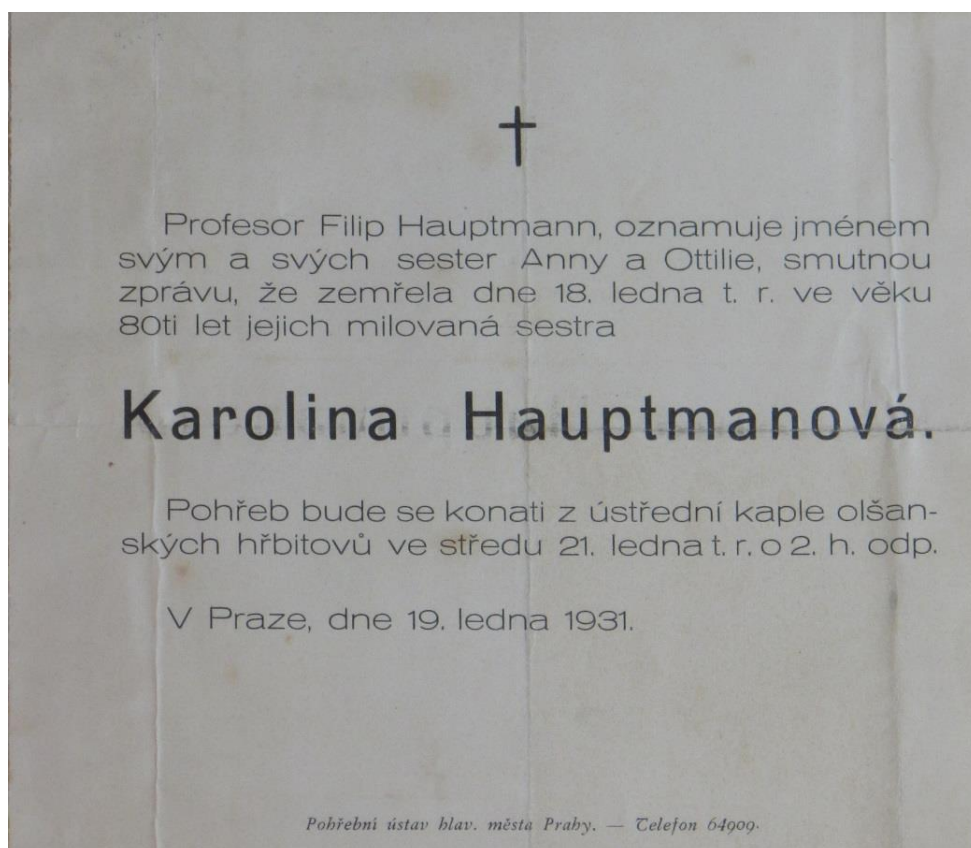
Josef Hauptmann (1849 – 1923)
viz podrobný životopis jeho rodiny

Karolína Hauptmannová (1851 – 1931)

Narodila se 6. 1. 1851 v Klatovech rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. V rodině jí říkali také Lotty. Ze sčítacích archů lze vyčíst, že v roce 1890 žila se svým bratrem Josefem v Brankách u Valašského Meziříčí. Nikdy se neprovdala a zemřela v Praze 19. 1. 1931. Pohřbena je na Olšanském hřbitově.

Karolína Hauptmannová, 1880 [1]

Parte Karolíny Hauptmannové, 1931 [1]

Rudolf Hauptmann (1852 – 1855)

Narodil se 8. 7. 1852 v Klatovech rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. Zemřel ve třech letech, v roce 1855.

František Hauptmann (1854 – 1856)

Narodil se 8. 6. 1854 v Klatovech rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. Ale stejně jako Rudolf se nedožil vyššího věku a zemřel v roce 1856.

Otilie Hauptmannová (1856 – ?)

Narodila se 21. 6. 1856 v Klatovech rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. Byla učitelkou a vekou část života strávila ve Vídni. Víme, že v roce 1911 bydlela v ulici Heichmangase 10 a roce 1915 v ulici Eisengasse 20 (obvod Vídeň IX).

O jejím životě víme víceméně jen z pohledů, které posílala z cest. Cestovala po Evropě, Africe i Asii, ale už nevíme za jakým účelem a s kým. A tak jistě víme o těchto cestách:

V červnu a červenci 1899 se vydala na delší cestu po Skandinávii.

V červenci a srpnu 1900 pak vykonala cestu Glasgow v Anglii a Paříže ve Francii.

V březnu 1901 pak píše z Benátek a z Neapole v Itálii.

V červenci a srpnu 1902 navštívila Alžír, Maroko a Španělsko.

V červenci 1903 navštívila Jeruzalém.

V srpnu 1906 Madeiru a v listopadu 1906 Granadu ve Španělsku.

V srpnu 1908 Káhiru v Egyptě.

V 17. 8. 1910 město Bled v dnešním Slovinsku.

Říjen 1911 Kréta

V červenci 1914 byla v San Marinu.

A nakonec v říjnu a listopadu 1929 absolvovala velkou cestu do Indie a na Cejlon.

Zemřela v Praze, Podskalská 3, dne 23. března 1943.

Otilie Hauptmannová, foto první je z roku 1880 [1]

Filip (8. 6. 1858 – ?)

Viz podrobný životopis jeho rodiny.

Eduard (1860 – 1925)

Viz podrobný životopis jeho rodiny.

Vilém (1861 – 1912)

Narodil se 21. 11. 1861 v Klatovech rodičům Karlovi a Marii Hauptmannovým. Pracoval jako finanční kontrolor (později jako vrchní finanční kontrolor) v Uherském Hradišti a ve Slavkově v pivovaru.

Nikdy se neoženil a neměl děti. Pouze v korespondenci se sourozenci je zmíněná nějaká Andulka (v roce 1898) a později nějaká Pepča (Josefa). Z kontextu vyvozujeme, že to mohly být přítelkyně, ale důkaz nemáme.

Z jeho pozůstalosti se dochovalo se hodně dopisů, které dostával od svých sourozenců, a díky tomu máme úplnější přehled o životě jeho i jeho sourozenců.

Níže jsou uvedeny chronologicky sestavené střípky informací z jeho života (a také smrti):

- Srpen 1900 Navštívil Benátky v Itálii.
V roce 1907 Povýšen na kontrolora ve Slavkově.
1. 7. 1908 Vzal si 6 týdnů zdravotní dovolenou a odjel do Svatého Mořice ve Švýcarsku. Na místo dorazil, po třídní cestě přes Vídeň, 4. 7. 1908 a bratrovi Josefovi píše, že se zde zdrží 3 až 4 týdny a pak pojedje domů.
1. 7. 1909 Dorazil, stejně jako minulý rok, do lázní ve Svatém Mořici. Do Švýcarska jel přes Bechyni, kdy bydlel jeho bratr Eduard, a Innsbruck. V obou městech přenocoval. 24. a 27. 7. 1909 píše Vilém ze Svatého Mořice pohledy, že v pondělí odjíždí do Tyrolska a v sobotu odjede přes Salzburg domů.
19. 6. 1910 Jako předchozí dva roky odjíždí do lázní v Svatém Mořici. 24. 6. 1910 se cestou ubytuje v lázních Bad Garaz ve Švýcarsku, v hotelu Quellenhof mit dem Kurhaus. A konečně 29. 6. 1910 dorazí do Svatého Mořice. Ubytován je v hotelu Central.
V roce 1911 Je jmenován vrchním kontrolorem.
Červenec 1911 Opět v lázních ve Svatém Mořici a opět v hotelu Central. 2. 8. 1911 odjíždí ze Svatého Mořice do Tyrolska a 10. 8. 1911 z Tyrolska domů.
3. 7. 1912 Vilém opět přijíždí do Svatého Mořice do svého oblíbeného hotelu Central.

K tomuto pobytu máme nejvíce informací, protože to byl i jeho pobyt poslední. Již z výše zmíněných bodů lze usoudit, že Vilém měl vleklé zdravotní problémy. Tyto zdravotní problémy pak mohli mít vliv na jeho smrt. Níže už jen shrnuté informace jeho smrti a o tom co tomu předcházelo:

21. 7. 1912 Vilém píše synovci Rudolfovi Hauptmannovi: „*Při příjezdu dařilo se mně dobře, ale od té doby čím dál tím hůře*“.
25. 7. 1912 Vilém píše Rudolfovi znovu: „*Daří se mně čím dál tím hůře*“.
29. 7. 1912 Vilém náhle v lázních umírá. Viz citace z dopisu Arnošky Hauptmannové (jeho švagrově) synovi Rudolfovi:

„Tatínek mě psal o posledních okamžicích strýčka Viléma, Tak ti je též sdělím. Teta Otta přijela v sobotu večer v 11 hodin po 33 hodinové cestě a 10 přesezení do St. Moritz, chtěla hned jít k Vilémovi, ale portýr prý řekl, že již spí a vůbec o jeho nemoci nic neřekl. Tak šla spát a šla tam až druhý den. V neděli ráno strýc stál jak, jindy se umyl a oblékl se a šel do kavárny do ní na snídani, ale na chodbě se skácel, ranila ho mozková mrtvice, museli ho vynést na jeho lůžko a tak oblečeného. Na lůžku ho stihla tetka Otta. Ihned telefonovala pro lékaře, který přišel za hodinu, prohlížel ho a při tom ho ranila po druhé mrtvice. Před druhým záchvatem ještě s tetou mluvil, ptal se jí, kdy přijela a řekl, že ho nic nebolí, jen že nemůže pravou rukou a nohou hýbat, po druhém záchvatu již nemluvil, jen stále na tetu koukal, ona ho držela za ruku a tak skončil druhý den, v pondělí ráno v 6 hod, tetka seděla stále u něj. Strýc Filip tam též jel. Ale přijel již po smrti jeho, usnesli se ho převést do Písku, kde byl v pondělí v 9 hod. dopoledne pohřben“.

Vilém tedy zemřel 29. 7. 1912 ve Svatém Mořici na mozkovou mrtvici a byl převezen a pochován v Písku.

Všem přátelům a známým oznamujeme, že náš milý bratr, pan

Vilém Hauptmann,

c. k. vrchní kontrolor technické finanční kontroly v Uherském Hradišti na Moravě,

náhle zemřel v lázních Sv. Mořici ve Švýcařích dne 29. července 1912.
Odtud do Písku v Čechách převezen a na hřbitově u sv. Trojice k poslednému odpočinku uložen bude.

V Písku v srpnu 1912.

Anna Hauptmannová,
Karolina Hauptmannová,
Otilie Hauptmannová,
sestry.

Josef Hauptmann,
obchodník,
Filip Hauptmann,
c. k. professor v. v.,
Eduard Hauptmann,
c. k. professor,
bratři.

První pohřební ústav H. Volfa v Písku. — Tiskem Th. Kopeckého.

Parte a foto hrobu Viléma Hauptmanna, 1912 [1]

Vilém Hauptmann v dětství, 1875, 1880, 1889 prosinec [1]

Vilém Hauptmann, 1891, 1894, 1895, 1910 [1]

Vilém Hauptmann, 1897 [1]

Vilém Hauptmann, 1903 a 1908 [1]

Seznam zdrojů

- [1] Archiv Otakara Hauptmanna
- [2] Karl Jelínek: Das ständisch-polytechnische Institut zu Prag: Programm zur fünfzigjährigen Erinnerungs-Feier an die Eröffnung des Institutes: 10. November 1856, Prag 1856, S. 280
- [3] Almanach českých šlechtických a rytířských rodů 2008
- [4] Archiv města Klatovy, protokoly ze zasedání městského zastupitelstva 6. 9. 1862 – 1870. Umístěno v Okresním archivu Klatovy.
- [5] <http://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>
- [6] <http://www.steinbauer.biz>
- [7] <https://cs.wikipedia.org/wiki/Zeměbrana>
- [8] Archiv Filip Hauptmann
- [9] <http://Mapy.cz>

Přílohy:

List Písestní .

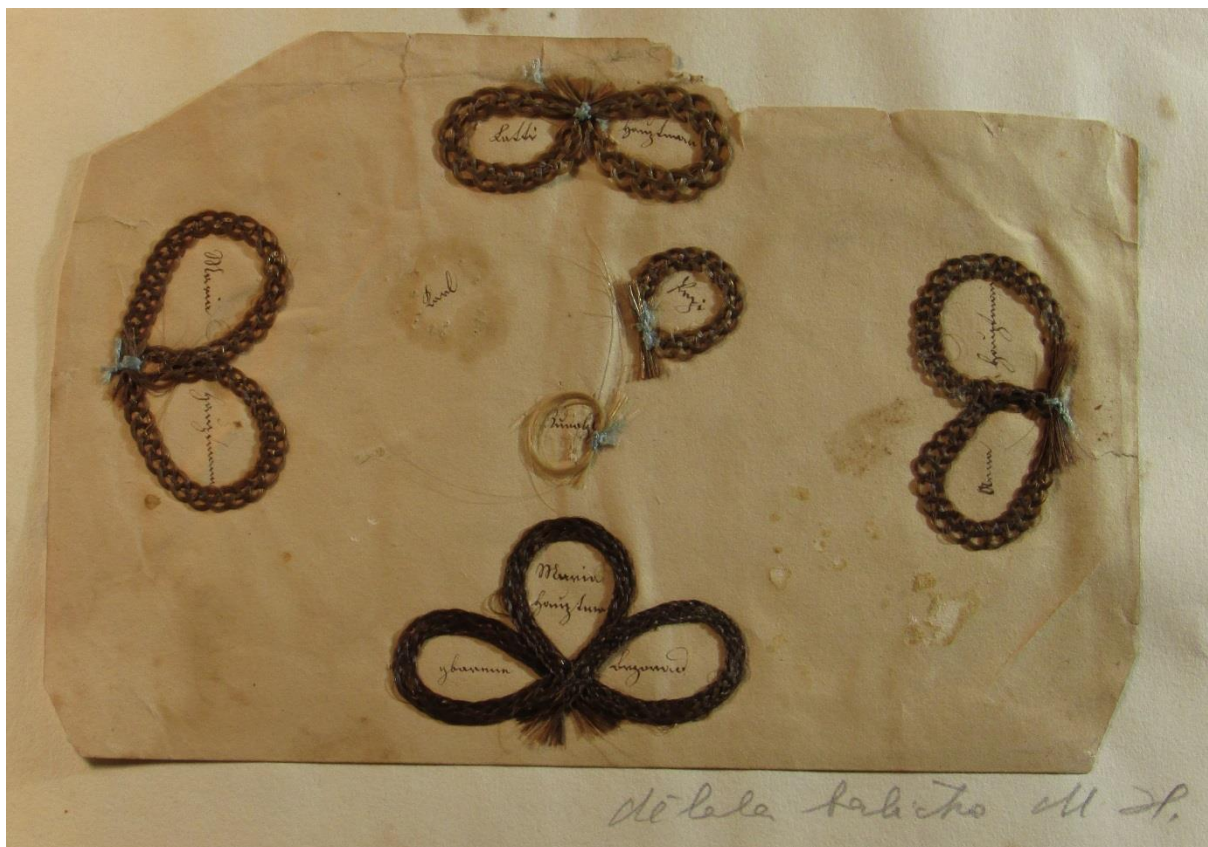
Níže psaný Losvědčení z knihy narozených lib. IV., fol. 98.,
že Marie Brzorádová, manželka pana Josefa Brzoráda,
majitele velkostatků Lochovského a matky Frany rodem Delorme - ové,
rozeny Luce z Prahy, roku 1800 osmáctého t. j. dne 27. července 1818.
v Lochově č. p. l., c. l. hejtmánství Smichovského, okresu Braslavského,
se narodila, a ^{dne} druhého to ve Sliveneckém chrámu Páně u přítomnosti
šmotni pani Teresie Delorme - ové a pana Ferdinanda Delorme, Luce
z Prahy, od tehdejšího duchovního správce Kustojního p. Václava
Putschögla z Katolického řádu potvrzena jest byla.

Od farního úřadu na Slivenci
dne 17. července 1891.

Karel Flaoránek
farář a kníž. arcib. notář.

Opis rodného listu Marie Hauptmannové rozené Brzorádové

Vlasy dětí Karla a Marie Hauptmannových